

delu zadosti utrudijo, močni so pa tudi zadosti, modrujejo oni. Vso čast našim očakom, ali v tem obziru se pa vendar le motijo. Da bi naš rod slab in mehkužen bil, to si vendar nobeden ne bo upal trditi, in ko bi vedeli tisti „Črni klanci“ in sivi zidovi razpadlih gradov govoriti, povedali bi, kako so videli nekdanj tisoče in tisoče Turčinov pod slovenskimi pestmi črne svoje duše izdihati. — Težavno delo pa človeku tudi moči jemlje, dostikrat mu celo spači postavo, in treba je toraj, si svoje teló zdravo, čvrsto ohraniti, ga tako utrditi, da mu ne delo ne bolezen škodovala ne bo. To pa stori ravno telovadba. Mimo tega pa se bodo naši fantje, koji se mnogokrat na žalosten način ob nedeljah, večer z „paklesti“ za vogli pozdravljajo, vadili društvenega življenja, učili se bodo spoznavati, da je le v združenosti moč in blagostanje in opuščali bodo vse napake, koje jim nečast delajo. Tako bode združil, „Savinjski sokol“ krđolo navdušenih, čvrstih ljudi pod svojo zastavo, in prepričani smo, da potem naši starine ne bodo več majali z glavo, ampak da jih bodo ponosni izdelanim nemčurjem kazali rekoč: „Glejte, to je naša kri.“ Kedar pa bode kje kaka narodna veselica, bode tudi „Savinjski sokol“ vsikdar zraven, ker njegova načela bodo vselej, potegovati se ga čast in slavo naše slovenske domovine. Vrli rodoljubi savinjske doline pa so najljubnejše vabljeni, za to skrbeti, da bode društvo v številu in tudi gnutnem obziru napredovalo, kajti le tedaj bode zamoglo svoj poklic tako izvrševati, kakor se pričakuje.

Iz št. Iija pri Velenji. (Slovo.) Neizrečeno nas je vžalila novica, koju smo čitali v „Slov. Gosp.“, češ, da so nam odvzeti naš ljubeznjivi dušni pastir, prečastiti gospod dekan Franz Trafenik, ter prestavljeni v nam bližnje Skale. Izrekamo Jim torej užaljenih src s temi priprostimi vrsticami našo najgorkejšo zahvalo za ves trud, skrb in gorečnost, s koju so 7 jako slabih let pastirovali št. Iijskim ovčicam. Odišlega č. g. dekana pa prosimo, naj se spominjajo nas v svojih molitvah in daritvah, saj v naših srcih ostanejo v blagem spominu tudi še pri naših potomcih, posebno pa žalujejo siromaki, kojim so bili najskrbnejši oča. Bog Jih ohrani še mnoga leta v veselje svojih faranov. Št. Iijčani.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vendar enkrat dobijo Slovenci drobtinico enakopravnosti s papirja v djanško priznavanje: minister Pražak je zaukazal slovenske vloge brez izjeme sprejemati pri vseh sodnijah na Kranjskem, spodnjem Štajerskem v okrogu celjske okrožne sodnije pa na Koroškem, kder so Slovenci. Hvala Bogu in vrlim poslancem; sedaj bodo le slovensčine dobro zmožni sodniki pri nas! — V državnem zboru obravnavajo novo colninsko postavo; naučni odsek je sprejel dr. Kviča-

lovo resolucijo: Ljubljana dobi slovensko gimnazijo, drugod se ima slovenščina upeljati kot učni jezik, v kolikor dopuščajo uže natisnene knjige, na učiteljskih se ima bolje gledati na slovenščino. — Vojno ministerstvo namerava vojaštvo predruđaćiti, namesto sedanjih dvojnih 80 regimentov pešcev, bi naj bilo 130 pešpolkov, vsak 3 bataljone močan, dva regimenta vkup bi imela 1 rezervni bataljon in vrhu tega bi še dobil vsak regiment 1 „mobilni“ (prestavljalni) bataljon, ki bi pod puško moral, kedar bi trebalo kakšno deželo zasesti ali vstašev iti mirit. — Na Českem so delavci, kateri premog kopljejo, slabo plučani, morajo celo po nedeljah delati. To jim je bilo preveč in so hipoma ustavili vse delo. Sedaj jih mirijo in celo vojakov je trebalo tje poslati, ker se je neredov bilo bati. — Šlezki deželni predsednik liberalcec Summer je umrl in na njegovo mesto pride vrl Poljak plem. Saleski. — Ogerski minister skupnih financ Szlavy je poslovauje sam rad položil. On je v Bosno in Hercegovino pošiljal veliko magjarskih uradnikov, inženirjev itd. sploh podpiral magjarsko politiko in toraj mnogo zakrivil vstajo. Naposled se je z vojaškim poveljništvom sprl in popustil ministerski stol. Dobro, da je odšel. — Hrvatski sabor je sklenol, da ima Reka vselej pri Hrvatskeji ostati. Magjari so radi tega silno hudi.

Vnanje države. Ruskega carja bodo meseca augusta v slavnej Moskvi slovesno kronali. Priprave delajo se velikanske. Proti Nemčiji sklenoli so ruski ministri mesta Varšavo in Kovno spremeriti v močne trdnjave. — Bolgarski knez potuje po Evropi; obiskal je najprvije našega cesarja. — Turški sultan pošilja vedno več vojske v Tripol; pravijo tudi, da boče Egipt zasesti in tamošnjega vice-kralja odstaviti; Angleži in Francozi pa tudi prežijo na ovo deželo in tako mislijo nekateri politikarji, da pride ondi do krvi prelivanja. — Močno osupnilo je svet, da Italijani izredno veliko denarjev trošijo za vojaštvo ter stavijo ob vseh mejah velikanske trdnjave. — Nemški Bismark pozval je državni zbor in je sedaj mu tudi gosposka zbornica pritrdila, da opusti brezuspešno vojsko zoper sv. katoliško Cerkvu. — Angleži in Irce skušajo sedaj na dobrem porazumeti se; irski vodja Parnell je iz ječe izpuščen in vlada bode skrbela, da postanejo irski najemniki po rešitvi gruntov zemljiški posestniki; angleški grajščaki dobijo od vlade nekoliko odškodnine.

Za poduk in kratek čas.

Poezije.

Zložil S. Gregorčič.

Kakor po dolgej suši dobrodejen dež na žejne livade, tako zaželena prišla je ta prelepa knjiga našem slovstvu. Slavnoznaní „Zvonov“

pesnik X. predstavlja se v njej slovenskemu občinstvu, katero si je v naši materialnej dobi še ohranilo živo čut za čarobno moč poezije in podaje nam kakor vizitko svoj kip rekoč:

„Poet, le malokomu znan,
Leži po svetu rezmetan,
Da kip njegov bi vam podal,
Raztresene sem ude zbral —
Ne vsehl . . . a kdor pogleda té,
Spozna mu glavo in srcé.“

Zares, pesnikov kakor iz marmelja rezan kip zre nam nasproti iz divnih teh poezij, duhovita, globokomisleča glava in plemenito, rahločuteče srce.

Z mladeniško navdušenostjo, lepih vzorov poln stopil je mej bujni svet, a kmalu videl je v grob devati pravico, zrl bratoljubja je pokop, vzore pokopali so in pogrebei in spremniki prepevali in plesali so na grobu. Tedaj ubegla mu je radost, več nij bil vesel in

„Tedaj oblekel sem še mlad
Obleko žalno to,
Na grôbe vzôrov, sanj in nad
Solzé mi zdaj tekó!“

Vsahnil mu je veselja vir, ne miče ga dežela rajskomila, ne južnih gričev sad in cvet, ne srčno vdani drugi, ki mu kličejo „ostani!“, — zlatih dnij spomin ga vleče v planine nazaj, v planinski raj!

„Tam srečen pastirček sem glasno pojóó,
Veselje srca razodeval,
Poslušal je potnik, po dolu gredóó,
Moj drug mi je z onkraj odpeval.“

Zdaj postal je moj svetom drugačen pastir, slovečo čuva čedo, pa življenja sreča je izgubljena. Vso bol neizpoljenih želja in vso pezo prstenega oklepa, v katerem je iskri duh, razkril je pesnik v velekrasnej pesni „Človeka nikar!“, kjer gleda pesnik v delavnico božjo:

„In videl vedno sem vrtenje,
Prelivajoče se življenje,
Prerejevanje, prenavljanje,
Iz bitja v bitje presnovljanje.“

— — — — —
A smrti nijsem vzrl!
Ko strta ilnata bo ječa, hitel bo duh pred Večnega obraz, ki prstene ostanke porabi za novo stvar.

Za kako? Jaz ne vem,
Ti sam si gospodar!
A ene te prositi smem:
Iz praha vzgoji ti cvetico,
Podari logu pevko-ptico,
Katerokoli vstvari stvar:
Kedor bi pa ko jaz na sveti
Imel čutiti in trpeti,
Mej dvômi, zmotami viseti —
Človeka — vstvariti nikar!

To je filozofija, to je neizogibljiva tragika življenja!

A dasi visi pesnik mej dvomi in zmotami, akoravno se mu ne izpolnijo želje in brepenenja, vendar on nij pesnik svetovne bolesi. Penosen mu je duh, ne uklanja se viharju, boji se pokoja in ljubi dejanje, ker življenje nij praznik in

„Dolžan ni samó, kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!“

In to zlato gaslo obistinil je Gregorčič uže s prvim zvezkom svojih poezij. Te pesni so dejanje! Slastno se bodo čitale in čitale, blažile bodo srca in v nemale čut za lepoto, za vzore.

Težko je odločiti se, katerej pesni gre prvenstvo. Glede jezika, oblike, misli, razpeljave bi vendar „Soči“ odredili prvo mesto. Ta „Soča“ ima, čim večkrat se čita, tem več biscev v sebi. Značaj gorske reke, prestop v ravan, nekaj pro-rošk pogled v bodočnost in domoljubno strastna zarota reke izražena je res mojstersko.

Prav elegične lepote je pesen „Na potujčeni zemlji“ in „Domovini“, najžarnejše domoljubje pa odseva iz pesni „V pepelnici noči“. Veliko je dragocenega blaga v tej zbirki. Koga ne bode ganila „O nevihti“, „Po bitvi“, „Pozabljenim“, „Oljki“, kdo ne bode čutil usodo vojaškega stanu pri pesnih „Vojaci na poti“, „Vojakove neveste poroka?“

Vse pa so izredno blagoglasne, polne krasote in izvornih mislij. Da je jezik krasen in stih umetno cizelirani kakor bronast umotvor, se pri pesniku, kakoršen je Gregorčič, umeva ob sebi.

Zavzel je Gregorčič s temi poezijami jedno najodličnejih mest v naši literaturi in ves slovanski jug sme se dičiti z njegovim imenom.

Ponosno pa sme biti zlasti naše duhovenstvo, da je izmej njegovih članov vzrasel nam tak velem, tak pesnik, ki je prevzet pravega pesniškega ognja in ima jezik in obliko tako v oblasti.

Ker je tisk gg. Klein in Kovač tudi krasen, vnanja oblika elegantna, želimo le to, da se ta knjiga širi po slovenskem svetu, da se nahaja ne le v kmetskej hiši, ampak tudi v vsakem narodnem salonu, da se čita in prebrana zopet čita!

Smešnica 18. „Je li osel glagol. (Zeitwort) ali ne?“ vprašal je učitelj učenca. „Je glagol“ odgovori učencec, ker se lahko reče: „Jaz osel, ti osel, on osel.“ J. Jamički.

Razne stvari.

(Slovenski tabor) nameravajo celjski in savinjski domoljubi sklicati v Celje, da zavrnejo napade nemškuterskega „Parteitaga“ celjskega.

(Prošnje) za enakopravnost slovenščine odpisale so na Dunaj srenje: Nova cerkev, Sedlaček, Podlehtnik, sv. Trojica, Smolinci, Zupetinci, sv. Andraž, Levanjci, Pacinje, vse v ptujskem okraji dalje: Laporje, krajni šolski svet Laporški, Cigonec, Žabljek, Vrhovlje, Hošnica, vse v Slov. bistriškem okraji. Živele in slava!